

## DÜNYA NİMETİ

**Knut Hamsun** (4 Ağustos 1859 - 19 Şubat 1952) Kuzey Norveç'te Knud Peder-sen adıyla dünyaya geldi. Çocukluğunu ve gençliğini kırsalda geçiren Ham-sun, okuyup yazmayı kendi kendine öğrendi; çobanlık, kunduracı çıraklığı, balıkçılık gibi işler yaptı, çiftliklerde çalıştı. İlk yazısını on sekiz, son kitabını doksan yaşında yazan ve 1890'da yayımlanan *Açlık* adlı romanıyla tanınmaya başlayan Hamsun'un otuzu aşkın eseri arasında *Açlık*, *Pan*, *Victoria*, *Rosa*, *Benoni*, *Dünya Nimeti*, *Son Bölüm* ve *Uçarı* en çok bilinen romanlarıdır. 1920 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanan Hamsun, II. Dünya Savaşı yıllarında Nazi işbirlikçisi olmakla suçlanmış, savaştan sonra yargılanmıştır.

Knut Hamsun'un en bilinen romanlarından olan ve 1917'de iki cilt olarak yayımlanan *Dünya Nimeti*, Necatigil tarafından 1949'da çevrilmişti.

**Behçet Necatigil** (16 Nisan 1916 - 13 Aralık 1979) Behçet Necatigil, hazırladığı antolojilerin yanı sıra şiir, öykü, roman ve oyun çevirileriyle çeviri edebiyatımızı zenginleştirdi. Kırka yakın çevirisinin arasında 11 kitabıyla Knut Hamsun geniş bir yer tutar. Rilke, Unamuno, Mann, Borchert, Heine ve Sâdık Hidâyet ise Necatigil çevirisiyle sevilmiş modern klasiklerdir.

Çevirilerinden yaptığı radyo uyarlamalarına 1958'de Hamsun'un *Dünya Nimeti* romanıyla başlayan Necatigil, 60'lı yıllardan itibaren çevirilerinin yanı sıra radyo oyunları yazarak bu alana katkılarını sürdürmüştür.

Yazdığı oyunlardan bazıları başka dillere de çevrilen Necatigil'in klasik edebiyatımızdan uyarladığı oyunlar ise *Konuş ki Göreyim Seni* (YKY 2019) adıyla yayımlanmıştır.

Knut Hamsun'un  
YKY'deki kitapları:

İstanbul'da İki İskandinav Seyyah (1993)  
Göçebe (2025)  
Dünya Nimeti (2026)

**KNUT HAMSUN**

# Dünya Nimeti

**Oyun**

Çeviren ve radyoya uyarlayan  
Behçet Necatigil



YAPI KREDİ YAYINLARI

**DÜNYA NİMETİ**

## Kiřiler\*

İSAK

İNGER (karısı)

ANLATAN

GEİSSLER (Bucak m¼d¼r¼)

BREDE (M¼bařır)

OLİNE (İnger'in akrabası, yaşlı kadın)

ELESEUS (İnger ve İsak'ın oğlu)

SİVERT (İnger ve İsak'ın oğlu)

BARBRO (Brede'nin kızı)

---

\* Necatigil arşivinde yer alan daktilo metnin ¼zerinde 4-9 Ocak 1965 tarihleri arasında İstanbul Radyosu "Arkası Yarın" kuşağında seslendirilen oyunun, 7-12 Kasım 1977 ve 4-9 Aralık 1978 tarihlerinde TRT-2 Radyosu'nda tekrarlandığı belirtiliyor. Teknik prod¼ksiyon: Yüksel Doğru. Oynayan sanatçılar: Zihni K¼ç¼men (Anlatan), Rıza T¼z¼n (İsak), Suna Pekuysal (İnger), Kâmuran Usluer (Geissler), Kadriye Tuna (Oline), Erdoęan Gemicioęlu (Eleseus), G¼l Vergon (Barbro), Oral Yonci (Brede). Necatigil'in radyoda okunuşu esas olarak hazırladığı bu metinde; "İsak, İnger" gibi ¼zel isimlerdeki yazma tercihlerine (Isak yerine İsak, vb.) ve "aşağsı/yukarsı" gibi bug¼nk¼ imlaya uymayan yerlere dokunulmamış; radyodaki seslendirmeye alınmayan ve daktilo metinde "çıkardı" olarak belirtilen b¼l¼mler ise eklenmiştir.

## Birinci Gün\*

ANLATAN: Romanımız, insan gücünün ıssız topraklar üzerinde tek başına neler yapabileceğini, isteyince çölleri bile nasıl şenlendireceğini anlatıyor, sayın dinleyiciler! Bakın, ayak seslerini işitiyor musunuz? Bataklıklardan geçerek ormana giren bir adamın ayak sesleri bunlar. Bu ıssız arazide bu uzun patıkayı ilk onun ayakları açıyor. Adın ne senin hemşerim?

İSAK: İsak!

ANLATAN: Sırtındaki torbada neler var?

İSAK: Biraz yiyecek, birkaç alet, öteberi.

ANLATAN: İri yarısın. Kızıl sakalın ne kadar gür! Ellerinde yüzünde yara bere izleri. Bir yerden kaçtın da buralarda mı saklanmak istiyorsun? İn cin geçmez bu civardan.

İSAK: Kendime bir kulübe yapacağım. Kaçak değilim.

ANLATAN: Bütün gün yürüdün, bir yer beğenemedin. Gece oldu, fundaların üzerine uzanıp birkaç saat uyudun!

İSAK: Çok bile!

ANLATAN: Yine yola koyuldun. Gideceğin yer pek mi uzak?

İSAK: Belli olmaz.

*(Ayak sesleri. Akustik değişir.)*

ANLATAN: Güneşe baktın, vakti hesapladın, öğlen molası verdin. Biraz peynir ekmek yedin, dereden su içtin üstüne. İşte yine güneş batıyor, sen hâlâ yürüyorsun.

İSAK: Karşıda ağaçlar, otlaklar görüldü.

ANLATAN: Arazi saatlerce hep bu şekilde uzar. *(Bir su şırıltısı)* Bak, bir ırmak şırıltısı! Duydun mu?

İSAK: Duydum.

ANLATAN: Gözlerin parladı İsak! Bir insanla karşılaşmışsın gibi.

İSAK: Su olan yerde hayat vardır.

\* Birinci günde oynayan sanatçılar: Zihni Küçümen (Anlatan), Rıza Tüzün (İsak), Suna Pekuysal (İnger).

ANLATAN: Kal artık burada.

İSAK: Önce şu tepeye çıkayım. Geceyi orada geçirebilirim.  
(*Akustik değişir.*)

ANLATAN: Sabah oldu, tepeden aşağı indin. Yeşil bir yamaç! İlerde bir ırmak. Fundalardan bir tavşan fırladı. Bir sıçrayışta suyun karşı yakasına geçti. Kuluçkada bir karatavuk kanat çırttı, tısladı, ayaklarına doğru atıldı.

İSAK: Burada hayvanlar ve kuşlar var. Bu da fena değil.

ANLATAN: Karar verdin galiba, buraya mı yerleşeceksin?

İSAK: Çay üzümleri, keçi yemişleri, yıldız çiçekleri, eğretiler.. Fena değil!

ANLATAN: Elindeki çubukla toprağı neden eşeliyorsun?

İSAK: İşlenebilir mi, ona bakıyorum.

ANLATAN: Dökülmüş yapraklar, çürümüş dallar.. Binlerce yıldan bugüne gübre olmuşlar âdeta.

İSAK: Bataklık toprağı iyidir.

ANLATAN: Çam dallarını neye topluyorsun?

İSAK: Yatak yapacağım.

ANLATAN: Bak, şurada bir kaya çıkıntısı var. Ne dersin? İyi bir barınağa benziyor.

İSAK: Öyle!

ANLATAN: Allah rahatlık versin İsak!

(*Akustik değişir.*)

ANLATAN: İsak iki gün hep o civarda dolaştı, akşamları bu yama- ca döndü, o kayanın altında, çam dalları üzerinde uyudu. Kimsenin olmayan, kendisinin olacak yeri bulmuştu şimdi.. Şimdi çalışma günleri art arda sükün etti. (*Kısa bir sessizlik*)  
Yine ne yapıyorsun İsak?

İSAK: Ağaçların kabuklarını soyuyorum.

ANLATAN: Ne ağacı bunlar?

İSAK: Akkayın ağaçları. Orman biraz uzakta ama, hazır suları çe- kilmemişken, kolay soyuluyor kabuklar.

ANLATAN: İstif ediyor, üzerlerine taşlar koyuyorsun? Ne olacak bunlar?

İSAK: Kuruyacak.

ANLATAN: Belli ki kurutuyorsun. Ama arada bir sırtlayıp nereye götürüyorsun bunları?

İSAK: Köye.

ANLATAN: (Şaşırılmış) Köye mi? Ohoo, köy fersahlarca uzakta. Bu ağır yükler altında ezilmiyor musun?

İSAK: Ben yorulmam.

ANLATAN: Dün yerine dönerken gördüm seni. Sırtında üç yeni torba vardı. Sattığın kabuklarla köyden öteberi aldın galiba?

İSAK: Evet.

ANLATAN: Neler aldın?

İSAK: Hiç! Tencere, kazma kürek falan! Biraz da yiyecek: Un, pastırma, öteberi.

ANLATAN: O kadar değil herhalde. Alnından ter damlıyordu.

İSAK: Başka şeyler de vardı. Yüküm ağırdı biraz.

ANLATAN: Hepsini birden getirirsen olmaz mı?

İSAK: Sırtımda yük olmadan yürüyemem ben.

(Akustik değişir. Keçi sesleri)

ANLATAN: Hayrola İsak? Bugün de köyden yeni misafirler mi getirdin?

İSAK: (Hafif güler.) Üç keçi. Biri teke.

ANLATAN: İşin başından aşkın, nasıl bakacaksın bunlara?

İSAK: Bakarım.

ANLATAN: Aa, gördün mü, bir Lapon gidiyor karşıda.

İSAK: Az önce buraya uğradı.

ANLATAN: Yaa?

İSAK: Adı Jilbert'miş. Buraya mı yerleşiyorsun diye sordu, evet! dedim.

ANLATAN: O kadarcık mı?

İSAK: İşlerime bakacak bir kız arıyorum, bildiğin biri var mı? dedim.

ANLATAN: Ne cevap verdi?

İSAK: Yokmuş, ama uğrayacağı yerlere soracak.

ANLATAN: Keçilerin olduğunu söyledin mi?

İSAK: Söyledim. Yardımcısı yokmuş dersin, dedim.

ANLATAN: Neye bu kadar hızlı yürüyor?

İSAK: Karanlık basmadan dağı aşmak istiyor da...

(Akustik değişir.)

ANLATAN: İsak'ın ıssız dağ başında karşılaştığı ilk adam, işte Jilbert adındaki bu Lapon oldu. İsak durmadan uğraşiyor, keçilerine kışlık ot biriktiriyor, bir yandan da toprağı ekilip biçilir hale sokmaya çalışıyordu. Ohoo. İsak bu da ne böyle?

İSAK: (Hafif güler.) Hiç!

ANLATAN: Hiç mi? Aşk olsun, bu da hiçse! Koskoca bir kerpiç kulübe. Ne zaman da becerdin bu işi?

İSAK: Kış gelmeden yapıverdim. Kulübesiz olmaz.

ANLATAN: Hem de iki bölük galiba?

İSAK: Biri kendim, biri de hayvanlarım için.

ANLATAN: Kayanın altına da kulübe gibi bir şey kondurmuşsun, ya o ne?

İSAK: Ot ambarı.

(Çıngırak sesleri)

ANLATAN: Keçiler otluyor, değil mi?

İSAK: Evet.

ANLATAN: Sana bir kadın lazım İsak!

İSAK: Lazım. Fakat Lapon Jilbert'ten bir haber çıkmadı.

ANLATAN: O da olur İsak!

İSAK: İnşallah!

(Akustik değişir.)

ANLATAN: Yine kar yağıyor İsak!

İSAK: (Üzgün) Yağsın!

ANLATAN: Ama bahar gelmek üzere!

İSAK: (Üzgün) Gelir.

ANLATAN: Çok üzgünsün İsak!

İSAK: Yoo!

ANLATAN: Yardımcın yok diye mi üzölüyorsun?

İSAK: Kar yağıyor. Ben kaba bir insanım, çirkinim.

ANLATAN: Çalışkansın, iyi kalplisin İsak!

İSAK: Kim bilecek?

ANLATAN: En yakın köy bir günlük yolda. Kadınlar buraya gelmekten çekinir. Bekârsın, etrafta kimseler yok.

İSAK: Doğru! Çalışmak güzel şey. En iyisi düşünmeden çalışmak.

ANLATAN: Kulübene çok şeyler eklemişsin kışım. Mesela bu pencere yoktu.

İSAK: Sonradan açtım.

ANLATAN: Kışı nasıl geçirdin İsak?

İSAK: Ağaçtan tekneler yaptım, köye götürüp sattım.

ANLATAN: Bir kadın bulamadın mı köyde?

İSAK: Hiçbirinin gözü tutmadı beni.

ANLATAN: Üzülme İsak! Bir gün o da olur.

İSAK: İnşallah!

(Akustik değişir. Kuş cıvıltıları)

ANLATAN: Bahar enikonu geldi İsak!

İSAK: (Üzgün) Geldi.

ANLATAN: Senin buralar şenlendi artık. Kuşlar ne güzel ötüyorlar!

İSAK: (Üzgün) Ötsünler!

ANLATAN: Keçilerinin sayısı yediye çıkmış. Benim bildiğim üç keçi vardı.

İSAK: Dişiler ikiz doğurdular.

ANLATAN: Ne güzel! Tarlana ne diktin?

İSAK: Patates.

ANLATAN: Hayvanların damına da cam takmışsın.

İSAK: Aydınlık olsun diye.

ANLATAN: Çok iyi! Aaa, bak, yukarı yamaçta bir kadın! Şimdi gördüm.

İSAK: Epeydir oralarda geziniyor.

ANLATAN: Çağırırsana buraya.

İSAK: Tanımıyorum ki!

ANLATAN: Sanki ne konuştuğumuzu duydu, bu yana geliyor. Belki de beklediğin yardımcı budur İsak!

İSAK: Bilmem?

ANLATAN: Ayaklarında Lapon çarıkları, sırtında Lapon dağarcığı var. Ama Lapon'a benzemiyor.

İSAK: Uzun boylu.